

Recensie: Le Vide****1/2

Spoor Oost Antwerpen
zaterdag 30 december 2017

foto © Jasper Leonard

Recensie:

Absurd theater dat kenden we al. Maar absurd circus. Dat is zelfs voor ons na negen en half jaar nieuw. De mythe van Sisyphus, dat is het uitgangspunt van 'Le Vide' "Essai de cirque door acrobaat Fragan Gehlker, violist en rolschaatser Alexis Auffray en Maroussia Diaz Verbèke die instond voor de dramaturgie. Adrien Maheux tekende dan weer voor de regie. Lukken in mislukken, is nog nooit zo mooi geweest en hoewel acrobatie altijd al gespeeld heeft met dat mislukken "zelden gaat iets spectaculaires van de eerste keer goed om zo de spanning op te bouwen bij het publiek "staat net dat in deze productie centraal. Net zoals Sisyphus die door Zeus gestraft is en daardoor een zwaar rotsblok de berg op moet krijgen maar steeds bovenaan dat blok opnieuw ziet weggrollen naar beneden. In een eindeloze loop moet ie dus constant hetzelfde herhalen, tussen hoop op deze keer wel lukken en uiteindelijk vaststellen dat ie alweer mislukt. Op die manier straft Zeus hem voor zijn hoogmoed.

Het is violist Alexis Auffray die de rol van Zeus voor zijn rekening neemt door de touwen die Gehlker beklimt of wil beklimmen een voor een te laten vallen, op het eerste zicht willekeurig. Bij het eerste hangt Gehlker nog niet goed en wel aan het touw en het valt al waardoor hij op een valmat terecht komt, een constructie van valmat, drie lagen van telkens 5 mousse balken en daarbovenop ook een valmat. Die constructie moet ie verplaatsen naar de volgende koord. Daarbij hanteert ie een wat moedeloze "help mij "blik waarop een toeschouwer hem komt helpen. Hij klimt het koord op, laat zich er onder andere horizontaal tegenover hangen om vervolgens ondersteboven zich naar onder te laten glijden waarbij hij zijn broek en benen als rem gebruikt. Tot een echte act komt ie weliswaar niet want voor ie en het publiek dat beseft, dondert ook die koord naar beneden. De toeschouwers reageren verrast. Grappig is dan ook het feit dat vervolgens wel erg veel toeschouwers hem willen helpen die valmat-mousse constructie op poten te zetten voor de volgende koord. Maar dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn, de voorstelling zou daardoor niet alleen een sneller verloop kunnen kennen, Sisyphus dient immers vooral zijn lot zelf te dragen. Op een bepaald moment zet Gehlker slechts half-half een mat met mousse onder een koord, wat erg herkenbaar menselijk gedrag is. Je wil nog wel proberen en de moed niet opgeven na enkele mislukkingen, maar de aanvankelijke drive en energie is er niet meer waardoor je de perfectie wat laat varen.

Op zijn zoektocht om tot een volwaardige acrobatie te komen met het touw, komt ie er onder andere nog twee tegen die halfweg in twee breken. Terwijl hij aan het bovenste hangt, en het onderste in de hand heeft, slaagt ie erin om een knoop te leggen in het koord. Een ander exemplaar breekt dan weer wat lager, en via een schraag waarop een radio staat probeert ie er nog aan te geraken. Het levert een hallucinante evenwichtsoefening op wanneer hij op het blad van de schraag staat waaronder nog maar een schraag staat. Uiteindelijk zal hij ook hier niet in zijn opzet slagen.

Wanneer alle touwen gevallen zijn, neemt ie er een op zijn schouder, klimt er "ongezekerd!, wat op zich al adembenemend is! "mee de mast van de circustent in om het bovenaan, midden de trussingconstructie te hangen en zo naar beneden af te dalen. Via dat touw wil hij één voor één een nieuw touw naar boven brengen, maar telkens wanneer hij op ongeveer 80% hoogte is, ontglipt het hem. Op dat moment is

Alexis Auffray al overgegaan tot zijn rol als rolschaatser waarbij hij met de verschillende schraagbladen een voor een rondschaatst. Op elk blad staat een stuk van de tekst die samengebracht Camus' visie over Sisyphus voorstellen. 'We moeten Sisyphus als gelukkig voorstellen' valt er dan te lezen. Dat is de conclusie toch van de filosoof vermits Sisyphus volgens hem de vrijheid vindt in het bewustzijn en de absurditeit aanvaardt. Gehlker blijft het koord beklimmen met een ander koord op zijn rug en zal dat steeds onderweg kwijtspelen terwijl Alexis Auffray gestopt is met Bach live te spelen op de viool, hij laat vanaf dan een oude bandopnemer de muziek afspelen terwijl de actie op het podium zich constant herhaalt. Wat er verder absurd is " maar dat is de technische kant van de zaak waar veel toeschouwers zich niet van bewust zijn " is het feit dat je zo'n trussingstelsel dat in de nok hangt gewoon naar beneden kan laten zakken via de rigging en zo alles opnieuw kan aanbrengen. Het dubbelzinnige zit 'm in het applaus dat het publiek telkens geeft na elke mislukte poging van Gehlker. Is het een ironisch applaus? Een sadistisch? Een aanmoedigingsapplaus voor een volgende poging die sowieso zal mislukken? Neutraal zijn toeschouwers sowieso nooit, maar hier krijgt dat applaus een dubbele betekenis, een pervers kantje. Alleen al daarom is 'Le vide' geniaal in zijn opzet. Al hadden we dit graag als een soort marathonvoorstelling gezien en dus niet na een tijd te horen gekregen uit de mond van Alexis Auffray dat ze de tent gingen sluiten waarbij hij de paar overgebleven toeschouwers aanspoorde om de tent te verlaten. Dat werkt enigszins tegen het concept van eindeloos hetzelfde uitvoeren, al zijn we ons er wel terdege van bewust dat zoiets in de praktijk brengen onmogelijk is als kunstenaar.

< Bert Hertogs >

concept: Fragan Gehlker (acrobaat) Alexis Auffray (muzikant), Maroussia Diaz Verbèke (dramaturgie) idee: Fragan Gehlkerlichtontwerp: Clément Bonninkkostuumontwerp: Léa Gadbois-Lamerregie: Adrien Maheuxverdeling: Anna Tauberadministratie: Roselyne Burgercommunicatie: Nejma Soughayara